

Jaak Fontier

Roel Goussey (Oostende, 1947) doet wat een kunstenaar, zo hij in de kijker wil komen, vandaag beter niet zou doen. Terwijl video, foto en nieuwe vormen van figuratief schilderen het artistieke veld beheersen, creëert hij sobere geometrische composities. Nu spektakel, show, bravoure en tape-à-l'oeil de aandacht van de media krijgen, kiest hij voor klare eenvoud. Haar zwaarwichtige filosofische beschouwingen het kunstwerk de aureool van grote diepgang willen verlenen, stelt hij helderheid, van-

zelf en uit zichzelf sprekende beeldtaal voorop. In een tijd dat niemand nog, uit vrees als oubollig en passé te worden versleten, het woord schoon in de mond durft te

nemen, maakt Roel Goussey schone, heel schone dingen.

De durf om zich te profileren

Het vraagt durf om zich vandaag met dergelijk werk te profileren. Want deze composities zijn gewild en bewust buiten de hedendaagse courante richtingen gehouden. Ze zijn een verademing voor de geest en een vreugde voor de ogen, vooral na het zien van zovele kunstwerken, waarin het informele, het informe,

De vindingrijke overschrijdingen van Roel Goussey

**■■■■■
kreatief**

de willekeur en het chaotische hebben getuigd van deze tijd, na de confrontatie met de talloze documentaire maar tot kunst verklaarde foto's van oorlogen, executies, genocide, honger, ziekte, ellende en armoede in deze inderdaad aan geweld en agressie lijdende wereld.

De tijd achter je laten, de tijd overstijgen, de algemene geldigheid bereiken, een heel concrete wereld enkel en alleen met vorm, lijn, vlak en kleur scheppen, de harmonie door middel van maat en relaties visualiseren, het zijn opdrachten die de pioniers van de construerende niet-figuratie zich ongeveer negentig jaar geleden hebben gesteld en die een dergelijke fascinatie hebben uitgeoefend, dat al negen decennia lang kunstenaars de aandrang voelen zich eraan te wagen. Nu eens duidelijk zichtbaar op het kunstveld aanwezig, dan weer door andere tendensen naar de achtergrond verwezen, heeft de bouwende, metende, construerende, op geometrie berustende kunst continu haar weg voortgezet, haar rode lijn door de twintigste eeuw getrokken, het statuut verworven van een klassieke richting, een vaste waarde.

Het profiel van Roel Gousseys werk

Een oeuvre dat zich in een reeds lange traditie inschrijft, krijgt pas betekenis als het zich vertoont met een eigen profiel, een specifiek aandeel, een nieuwe verrassende inbreng. Eigenzinnig persoonlijk bij Roel Goussey zijn zowel de aangewende middelen en de technische werkwijzen als de formele benadering en het referentiële kader dat de beelding oproept.

Als graficus, dus met grafische middelen en technieken, komt de kunstenaar tot een vol- en hoogwaardige picturale beelding, maakt hij op diverse dragers composities die inwerken als schilderijen, de kwaliteiten ervan vertonen en tevens de – veelal onvermoede – mogelijkheden van grafiek demonstreren.

Zijn creativiteit bezit een experimenteel karakter. Hij gebruikt de kleuren ongemengd, maar past een superpositie toe van dunne lagen inkt tot de gewenste toon ontstaat. Hij wendt een veelheid van dragers aan: de meest uiteenlopende soorten papier, zelfgemaakt papier, karton, linnen, schildersdoek, steen, trottoirtegels, betonnen tegels. Hij combineert zeefdruk met hoogdruk, past frottage toe, mengt materialen, verbindt technieken en dragers. Hij wijst de mechanische productie door middel van de klassieke grafische technieken af en kiest voor het unieke, handgemaakte origineel, het resultaat van enkele tussenkomsten tijdens het afdrukproces.

kreatief

Opvallende kenmerken van de beelding zijn de intensiteit van de kleuren en de bijzonder fraaie tonaliteiten. De composities met vlakken – contrastrijke banden of rechthoeken naast elkaar geplaatst – bezitten een sterke aanwezigheid en maken het werk, ondanks de bescheiden formaten, tot *colourfield painting*. Gevoelige nuances door overlappings bereikt Goussey dan weer in een compositie als ‘Gulden Snede’ (afbeelding 3). Elders streeft de kunstenaar bewust een zekere onregelmatigheid in de geometrie na, een niet geheel recht doorlopende begrenzing van een vierkant (afbeelding 1), rechthoek, driehoek of ruit, een opzettelijke beving in de lijn, een gewilde onzekerheid van de tekenende hand, een zgn. ongelukje bij de uitvoering, zodat vlekken ontstaan.

Het vleugje asymmetrie, de ingrepen met bewuste lichte afwijkingen moeten behoeden voor de steriliteit en de verstarring die de zuivere, volmaakte geometrische vormen bedreigen.

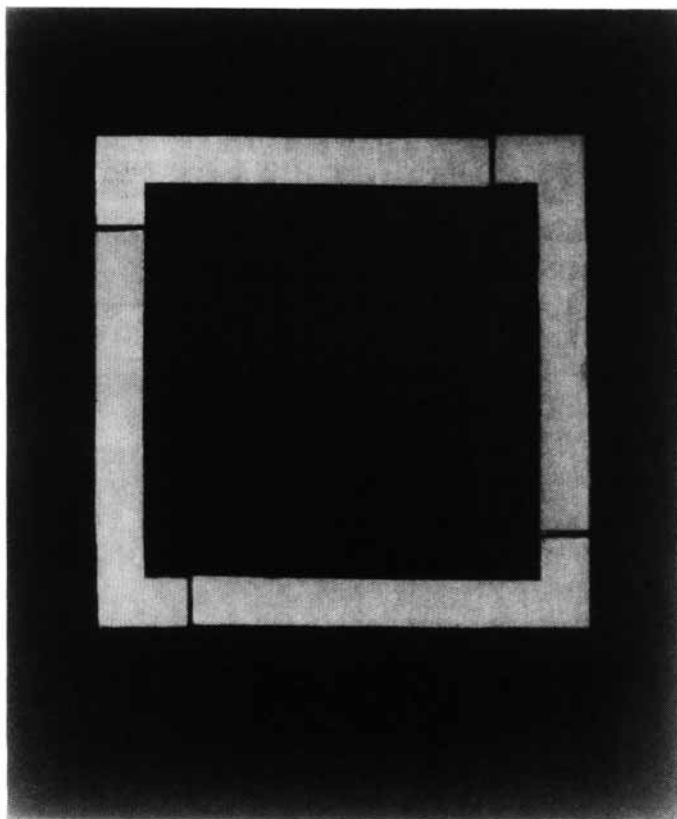
Boeiend in Gousseys werk is eveneens het brede verwijzingskader waarin het opereert. ‘Ik wil,’ aldus de kunstenaar, ‘de grens slopen die de functionele kunst scheidt van de vrije kunst.’ Vele composities staan in een rechtstreeks en zinvol verband met de architectuur, de design, de typografie, de drukkunst of het boek als kunstwerk (afbeelding 2).

Bibliofiele edities

Als graficus heeft Roel Goussey uiteraard een sterke relatie met het boek en hij oriënteerde zich nu al meer dan twintig jaar geleden op de realisatie van bibliofiele edities. Zijn eerste creatie op dit gebied was de uitgave van Wannes van de Veldes *Terzijde* (1982). Er volgden boeken met werk van o.a. Willy Roggeman (1983, 1986, 1988), Stefan Hertmans (1984), Jan H. Mysjkin (1985), Giulio Paolini-Laurent Busine (1992), Benoît-Henri Michaux (1997), Michel Leonardi (1999). De uitgave van Roland Jooris’ boek *Geschilderd of geschreven (Yang)* kreeg in 1992 terecht uitvoerige aandacht en lof van de pers. Goussey stond in voor het lettertype, de keuze van het papier en de lay-out.

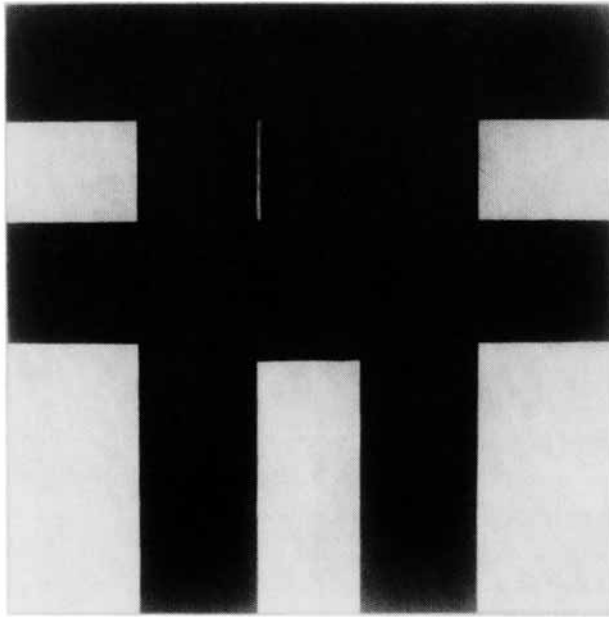
Tot slot gaan we wat uitvoeriger in op het boek *Ballade*, de meest recente creatie en het resultaat van de samenwerking van Roel Goussey en Jan Florizoone (2001). Zeventien poëtische teksten van de auteur over de letters worden telkens gevolgd door een typografische tekening van de graficus. De tekeningen hebben eveneens iets letterachtigs, staan in een formeel verband met letters of typografische tekens. Maar zoals Florizoone in zijn teksten de speelsheid van de geest en de fantasie aan bod laat komen, deed ook de graficus dit in zijn constructies. Lichte verschuivingen, omkeringen, trapvormige constructies, op- of neerwaartse bewegingen kenmerken ze, evenals subtiele variaties, dialogen van lijn en vlak, combinaties van kleuren.

**if
kreatief**

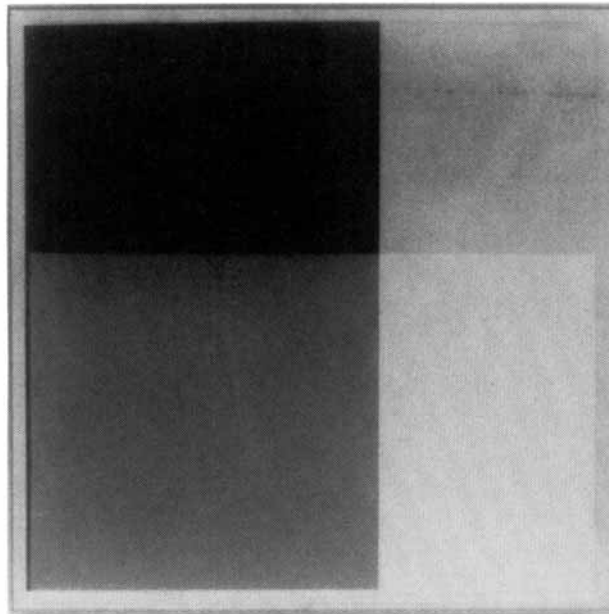

1. Zonder titel (inkt op linnen, 31 x 26 cm, 2002).

kreatief

2. Stoel (inkt op linnen, gemaroufleerd, 50,5 x 50,5 cm, 2003).

3. Gulden snede (inkt op linnen, gemaroufleerd, 54 x 54, 2003).

**ink:~
kreatief**

Wie bepaalde zinnen uit Florizoones teksten licht, kan ze als aforismen lezen en als leidraden beschouwen voor het beeldende werk van Goussey. Zo bijvoorbeeld:

‘Letters zijn beelden, constructies van golvende en rechte lijnen. Ze hebben karakter.’

‘Moeder grammatica kijkt toe op de relaties van de letters onderling. Er gelden regels in het letterland.’

‘Kunst gaat samen met het juiste getal.’

ALS GRAFICUS ORIËNTEERDE ROEL GOUSSEY
ZICH NU AL MEER DAN TWINTIG JAAR
GELEDEN OP DE REALISATIE VAN
BIBLIOFIELE EDITIES.

De herhaling als stijl- en constructief middel, zo opvallend bij Goussey, is de schrijver niet ontgaan en dat brengt hij in verband met de repetitie in de taal: ‘Soms is de herhaling sacraal. Woorden of zinnen hebben een geladen betekenis. Wie ze vele malen achter elkaar opzegt, roept mysterieuze krachten op.’

Ballade bevestigt dat het werk van Roel Goussey steeds in het teken staat van de overschrijding: overschrijding van de grenzen van de grafiek, van de pure geometrie, van de gebruikelijke technieken en de welomschreven, binnen de conventionele paaltjes werkende disciplines.

Roel Goussey, R. Vanderweydenstraat 2, 1000 Brussel. Tel. 02/5029503.

frt
kreatief